

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Arnaut Valentina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

ZAPESCU Ștefan XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.08.2017 – 04.04.2018;

Instanța de apel: 25.07.2018 – 15.10.2018;

Instanța de recurs: 10.01.2019 – 30.01.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 aprilie 2018, Zapescu Șt. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza următoarelor articole:

- 165 alin. (2) lit. b) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și de a exercita activități în domeniul Ocupării Forței de Muncă pe un termen de 3 ani;

- 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal la 16 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate legată cu minorii pe un termen de 5 ani;

- 302 alin. (2) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare.

Prin aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, lui Zapescu Șt. i-a fost stabilită pedeapsa definitivă, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, pe un termen de 19 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate legată cu minorii și cu privarea de a exercita activități în domeniul privind ocuparea forței de muncă, pe un termen de 5 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, cu dispunerea încasării din contul inculpatului Zapescu Șt. în beneficiul părții vătămate Parapir L. a sumei de 30000 lei MDL, cu titlu de prejudiciu moral.

Totodată, cererea procurorului a fost admisă și s-a dispus încasarea de la Zapescu Șt. a cheltuielilor judiciare în sumă de 448 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Zapescu Șt., în perioada anilor 2009-2015, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, urmărind scopul exploatării persoanei pentru practicarea cerșetoriei, profitând de situația precară a victimei din punct de vedere al supraviețuirii sociale, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la lucru pe teritoriul Federației Ruse cu un salariu lunar avantajos, a recrutat-o pe cet. Parapir R., pentru deplasarea acesteia în or. Kazani, Federația Rusă.

Ulterior, Zapescu Șt., a achitat procedura de perfectare a pașaportului pe numele lui Parapir R., a organizat transportarea ultimei și a celor doi copii minori ai acesteia pe teritoriul Federației Ruse, sosind la destinație, i-a adăpostit pe toți într-un apartament închiriat în or. Kazani, Federația Rusă.

În continuare, în vederea atingerii scopului infracțional de a exploata persoana pentru practicarea cerșetoriei, cet. Zapescu Șt., profitând de poziția de vulnerabilitate manifestată prin faptul aflării pe teritoriul unui stat străin în lipsa mijloacelor proprii de întreținere, prin aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin confiscarea documentelor și prin amenințarea cu divulgarea informațiilor confidentiale familiei victimei, a supus-o pe Parapir R. exploatării prin practicarea cerșetoriei pe străzile din or. Kazani, Federația Rusă, iar la finele fiecărei zile strângea banii de la aceasta.

Totodată, în perioada anilor 2012-2015, Zapescu Șt., urmărind scopul exploatării persoanei pentru cerșetorie, a recrutat-o pe cet. Parapir L., mama cet. Parapir R., care a venit la ultima în ospeție și, confiscând-i actele, a determinat-o, inclusiv profitând de starea sănătății precare a fiicei sale, să cerșească pe străzile din or. Kazani, Federația Rusă, transmițând-i jumătate din mijloacele bănești acumulate în rezultatul cerșitului.

Tot, Zapescu Șt., în perioada de timp 2009-2014, în timp ce se afla pe teritoriul Republicii Moldova, urmărind scopul exploatării copilului pentru practicarea cerșetoriei, profitând de situația precară a victimei din punct de vedere al supraviețuirii sociale, a recrutat-o pe cet. Parapir R., născută la XXXXX, care avea la întreținere doi copii minori, XXXXX, născută la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, pentru deplasarea pe teritoriul or. Kazani, Federația Rusă.

În continuare, Zapescu Șt., a organizat transportarea cet. Parapir R. împreună cu cei doi copii minori, XXXXX și XXXXX, pe teritoriul Federației Ruse, iar sosind la destinație, i-a adăpostit într-un apartament închiriat din or. Kazani, Federația Rusă.

În vederea atingerii scopului infracțional de a exploata copilul pentru practicarea cerșetoriei, cet. Zapescu Șt., abuzând-o sexual pe minora XXXXX, profitând de poziția de vulnerabilitate a minorilor, i-a supus pe ambii minori să practice cerșetoria pe străzile din or. Kazani, Federația Rusă, aplicându-le violență fizică sau psihică nepericuloasă pentru viața sau sănătatea acestora în cazul în care minorii nu doreau să cerșească sau nu acumulasu suma solicitată, mijloacele bănești la finele fiecărei zile fiind strânse de către Zapescu Șt., minorii XXXXX și XXXXX fiind impuși să cerșească până în decembrie 2014, când au fost luați de către tatăl lor biologic, Bogdan Gh.

Tot Zapescu Șt., în perioada anilor 2011-2014, urmărind scopul obținerii pentru sine de foloase materiale injuste, a organizat practicarea cerșetoriei pe teritoriul or. Kazani, Federația Rusă a cet. Cimpoeș C., Buruianu V., Plăcintă T. și alte persoane nestabilite, obținând consimțământul persoanelor menționate în acest sens, totodată, din practicarea cerșetoriei de către aceștia primind, conform înțelegerii prealabile dintre Zapescu Șt. și persoanele a căror practicarea cerșetoriei a organizat-o, jumătate din mijloacele bănești obținute.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de: **art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal**, trafic de ființe umane, *adică recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane, cu sau fără consimțământul acesteia, în scop de exploatare pentru cerșetorie, săvârșite prin aplicarea violenței fizice sau psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin confiscarea documentelor, prin amenințarea cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei victimei sau altor persoane, prin înșelăciune, prin abuz de poziție de vulnerabilitate, asupra a două persoane; art. 206 alin. (3) lit. b) și f) Cod penal*, trafic de copii, *adică recrutarea, transportarea, adăpostirea unui copil, în scopul practicării cerșetoriei, acțiuni însoțite de abuz sexual, de profitare de situația de vulnerabilitate a copilului, săvârșite asupra a doi copii, săvârșite asupra unui copil în vârstă de până la 14 ani; art.302 alin. (2) lit. a) Cod penal*, *organizarea cerșetoriei cu scopul de a obține pentru sine foloase materiale injuste, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane, săvârșite asupra mai multor persoane.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care dânsul să fie achitat din lipsa în acțiunile lui a elementelor constitutive ale infracțiunilor incriminatorii, totodată să fie respinsă și acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Parapir L., deoarece este neîntemeiată.

În motivarea apelului inculpatul a invocat că, prima instanță trebuia să aprecieze corect depozițiile date de către: Parapir R., Parapir L., XXXXX, XXXXX, Cimpoeș C., Buruianu V., Plăcintă T., deoarece aceștia nu au dat careva declarații împotriva lui Zapescu Șt., precum că ultimul a comis trafic de ființe umane, trafic de copii și a organizat cerșetoria. De asemenea, martorii indicați nu au confirmat că au fost recrutați, transportați și adăpostiți în or. Kazani din Federația Rusă, în scopul practicării cerșetoriei sau au fost supuși la vreun abuz sexual, prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate. Din contra, Zapescu Șt. a fost victima unei înțelegeri între membrii familiei Parapir pentru al persecuta și intimida, datorită relațiilor ostile existente între aceștia.

Declarațiile date de către cet. Parapir L. inculpatul le consideră neobiective, care duc instanța în eroare, pentru ca Zapescu Șt. să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor imputate, ca apoi să poată pretinde de la ultimul despăgubiri în volum exagerat. Iar declarațiile date de către așa numiții martori: Bogdan Gh., Bogdan M.,

Parapir N. și părțile vătămate XXXXX și XXXXX inculpatul le consideră neobiective, care nu pot fi puse la baza învinuirii. Din considerentele arătate, instanța trebuia să aprecieze critic declarațiile date de către persoanele nominalizate, ca fiind neobiective, adică false sau mincinoase.

Din conținutul ordonanței privind punerea sub învinuire rezultă că, în aceasta lipsesc datele privind ora și locul săvârșirii infracțiunii incriminate inculpatului în baza art. 165 alin. (2) lit. b), art. 206 alin. (3) lit. b), f) și art. 302 alin. (2) lit. a) Cod penal învinuirea în cazul dat nu este concretă și anume la art. 165 alin. (2) lit. b) - semnul calificativ de două sau mai multe persoane nu este delimitat în acțiunile lui Zapescu Șt. Reieșind din cele expuse, consideră, că urmărirea penală a fost efectuată superficial privind examinarea tuturor circumstanțelor săvârșirii infracțiunii date.

Nici un document din materialele dosarului nu dovedește faptul, că Zapescu Șt. a săvârșit infracțiunile incriminate acestuia. Cu atât mai mult, procurorul în rechizitoriu scrie la general că vina lui Zapescu Șt. este dovedită prin ansamblul de probe acumulate pe parcursul urmăririi penale, însă fără să facă o analiză a acestor probe, neindicând care probe concret ar confirma vinovăția ultimului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2018, a fost respins apelul inculpatului, ca nefondat, cu menținerea sentinței contestate, fără careva modificări.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a consemnat că, alegațiile titularului dreptului de apel sunt nefondate, pentru următoarele considerente, iar instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului, Zapescu Șt., în baza dispoziției art.165 alin.(2) lit. b) Cod penal, individualizată prin *„trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane, cu sau fără consimțământul acesteia, în scop de exploatare pentru cerșetorie, săvârșite prin aplicarea violenței fizice sau psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin confiscarea documentelor, prin amenințarea cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei victimei sau altor persoane, prin înșelăciune, prin abuz de poziție de vulnerabilitate, asupra a două persoane”*, în baza dispoziției art. 206 alin. (3) lit. b) și f) Cod penal, individualizată prin *„trafic de copii, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea unui copil, în scopul practicării cerșetoriei, acțiuni însoțite de abuz sexual, de profitare de situația de vulnerabilitate a copilului, săvârșite asupra a doi copii, săvârșite asupra unui copil în vârstă de până la 14 ani”* și în baza dispoziției art. 302 alin. (2) lit. a) Cod penal, individualizată prin, *„organizarea cerșetoriei cu scopul de a obține pentru sine foloase materiale injuste, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane, săvârșite asupra mai multor persoane”*.

Instanța de apel a ajuns la ferma convingere că sentința este motivată, întemeiată și legală, iar careva temeuri în sensul casării acesteia nu s-au identificat.

Cu privire la elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a reiterat următoarele:

Latura obiectivă a infracțiunii incriminate cuprinde următoarele două acțiuni (inacțiuni) cu caracter alternativ, prima acțiunea principală și a doua acțiunea adiacentă. Acțiunea principală se exprimă prin recrutare, transportare, transfer, adăpostirea și primirea victimei. Acțiunea principală la caz, s-a manifestat prin: recrutarea victimei Parapir R. de către inculpat și anume identificarea acesteia în mun. Chișinău, în preajma „Pieței Centrale”, fapt ce se confirmă inclusiv din declarațiile inculpatului, care în cadrul ședinței de judecată a comunicat că: „în anul 2008, s-a întâlnit cu R., în Piața Centrală de sărbătorile de paști”, transportarea victimei s-a manifestat prin deplasarea victimei din Republica Moldova în Federația Rusă, în acest sens s-au reținut declarațiile inculpatului care: „susține că s-a dus cu R. în Rusia, deoarece așa i-a cerut soacră-sa”. Transportarea victimei în cazul traficului de ființe umane se poate realiza atât în limitele teritoriului național cât și în afara acestuia, adăpostirea victimei s-a realizat prin plasarea acesteia în locuința inculpatului când locuia în Federația Rusă, or. Kazani, fapt ce se deduce inclusiv din declarațiile inculpatului, care a recunoscut că cu victima Parapir R. au locuit împreună în Federația Rusă, or. Kazani: „în Rusia ajuns cu R. și cei doi copii ai ei în or. Kazani, de asemenea mai susține că acolo nu aveau unde locui și a fost nevoit să caute prin babe apartament, într-un final a găsit gazdă și au început să locuiască împreună”.

Ca acțiune alternativă celei principale a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) Cod penal, instanța a reținut confiscarea documentelor victimei Parapir L. ceea ce se confirmă prin declarațiile părții vătămate Parapir L., care a comunicat că: „actele de ședere i le-a perfectat Zapescu, iar pașaportul se afla tot la Zapescu”, care potrivit Legii privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, reprezintă lipsirea sub orice formă a victimei de pașaport, buletinul de identitate s-au documente de călătorie, la caz se reține faptul confiscării documentelor.

Totodată, semnul calificativ acțiune săvârșită prin amenințare cu aplicare și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei și-a găsit confirmare, ori partea vătămată Parapir L. la întrebările acuzatorului de stat a comunicat că, cât s-a aflat în Rusia a văzut cum Zapescu îi bătea nepoții din motiv că nu doreau să cerșească, la fel și ea a fost bătută. La fel, aplicarea violenței se confirmă și prin declarațiile martorului Popescu T., care a comunicat în fața instanței că, sora sa Parapir R. i-a comunicat că inculpatul o bătea și o amenința.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) Cod penal se manifestă prin vinovăție sub forma vinovăției directe, fiind urmată de scopul acțiunii principale descrise supra, care constă în scopul de exploatare a victimei prin cerșetorie ce constă în folosirea îndeletnicirii victimei de a apela la o masă nedeterminată de oameni, în scopul obținerii de la aceștia a banilor s-au a altor bunuri.

Cu referire la ansamblul de probe administrate de acuzatorul de stat privind stabilirea vinovăției inculpatului Zapescu Șt. în privința comiterii infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de judecată a constatat că procurorul a acumulat suficiente probe pertinente și concludente care atestă culpabilitatea inculpatului pe acest capăt de acuzare.

Referitor la componența infracțiunii prevăzute de art. 206 alin.(3) lit. b) și f) Cod penal, s-a menționat că latura obiectivă a acesteia se exprimă prin două acțiuni principale și două acțiuni adiacente. Din categoria acțiunilor principale comise de către inculpat se reține recrutarea, care nu depinde de realizarea scopului de exploatare și nici de faptul dacă vor urma etapele de transportare, transfer, adăpostire sau primire a victimei, la cazul dedus judecății acțiunea de recrutare a copiilor, constă în atragerea sau racolarea victimelor minore prin intermediul lui Parapir R., care este mama victimelor minore XXXXX și XXXXX

Totodată, în acțiunile inculpatului s-a atestat și acțiunea de adăpostire a victimelor, adică plasarea ultimelor într-un loc ferit, pentru a nu fi descoperite de organele de drept. Acțiunea de adăpostire constă în plasarea victimei într-un loc ferit, pentru a nu fi descoperită de reprezentanții organelor de drept sau de terțe persoane, la cazul dedus judecății acțiunea dată se confirmă prin declarațiile părților vătămate XXXXX, XXXXX, a martorilor Plăcintă T., Popescu T., Parapir N., Bogdan Gh., Bogdan M.

Acțiunile principale sunt secundate de acțiuni adiacente, care s-au manifestat prin convingerea și explicarea victimelor minore a acțiunilor ce urmează să le întreprindă. În același timp, inculpatul a profitat de poziția de vulnerabilitate a victimelor, exprimată prin vârstă și situația precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale. Instanța de apel a stabilit că victimele nu și-au putut exprima liber voința fiind constrânse din punct de vedere psihic.

Latura subiectivă a infracțiunii este compusă din două semne obligatorii: vinovăția și scopul. Prin urmare, inculpatul a fost dominat atât de caracterul intelectual, cât și de cel volitiv la săvârșirea infracțiunii. Ceea ce denotă prezența vinovăției sub forma intenției directe adică, Zapescu Șt. a conștientizat caracterul prejudiciabil al infracțiunii de trafic de copii, a prevăzut urmările care putea să le producă norma comisivă, precum și a dorit, în mod conștient survenirea acestor urmări. Scopul infracțiunii este obligatoriu în cazul dat, fiind prevăzut chiar în dispoziția art. 206 Cod penal, și anume fapta a fost comisă cu scopul exploatării în practicarea cerșetoriei.

Referitor la agravanta stipulată la art.206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal, adică traficul de copii săvârșit asupra a doi sau mai multor copii, reiese din învinuirea adusă inculpatului fapt confirmat în cadrul ședinței de judecată, de atât XXXXX, cât și de XXXXX la etapa desfășurării evenimentelor ultimii erau minori, neavând împliniți vârsta de 14 ani.

Instanța de apel a mai reținut că, obiectul juridic special al componenței de infracțiune prevăzută de art. 302 alin. (2) lit. a) Cod penal, îl constituie relațiile sociale cu privire la ordinea publică apărute faptei de organizare a cerșetoriei.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 302 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de organizare a cerșetoriei, dacă acesta nu întrunește elementele traficului de ființe umane. Nemijlocit prin „organizarea cerșetoriei” se înțelege activitatea de inițiere sau dirijare a cerșetoriei, concretizată în: a) luarea deciziei de practicare organizată a cerșetoriei; b) selectarea persoanelor care vor dirija activitatea unor subdiviziuni ale rețelei de cerșetori; c) darea unor ordine și

dispoziții referitoare la chestiunile curente ale rețelei de cerșetori; d) efectuarea controlului asupra executării acestora; e) dirijarea efectuării unor activități concrete ale rețelei de cerșetori; f) înaintarea propunerii unor persoane să-și dea consimțământul de a fi cerșetori; g) ținerea de adunări ale cerșetorilor, pentru a discuta unele probleme de interes comun; h) înzestrarea cerșetorilor cu mijloace necesare activității acestora; i) punerea de acord a eforturilor unei rețele de cerșetori sau a unor cerșetori aparte în vederea obținerii unor scopuri comune.

Vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 302 alin. (2) lit. a) Cod penal, a fost dovedită cu certitudine prin probele verificate, sub aspectele cercetării și aprecierii, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel și anume prin declarațiile martorului Plăcintă T., care a comunicat că: *„a cerșit în Rusia cu Zapescu Șt., Mai declară că s-a întâlnit în Voronej cu Zapescu, în perioada ceea trăia la gara feroviară și prin poduri. Declară că, Zapescu a luat-o și a dus-o la apartament unde trăia el. Declară că ea l-a sunat pe Zapescu și l-a rugat să stea la dânsul acasă că nu aveau unde trăi. Precizează că, a continuat cerșitul în Voronej, nu ține minte în ce oraș trăia, în Kazani și acolo cerșea. Mai declară că se împărțea în jumătate cu Zapescu. A mai comunicat că jumătate din suma din cerșit o dădea lui Zapescu pentru că a ajutat-o”*, prin declarațiile martorului Cimpoieș C. care a comunicat că: *„...în anul 2010 la rudele sale a venit în oșpeție Zapescu și atunci a vorbit cu el să îl i-a în Rusia. ... Declară că el l-a rugat pe Zapescu să-l i-a în Rusia. Comunică că costul билетelor l-a achitat Zapescu, deoarece el nu avea bani și s-a înțeles că când va ajunge acolo îi va întoarce banii lui Zapescu. Mai declară că urma să locuiască la Ștefan în orașul Kazani. Acolo plăteau în jumătate cheltuielile pentru apartament și hrană, cu Zapescu mai locuiau soția și fiica, la cerșit a plecat de unul singur întrucât cunoștea limba”*, prin procesul-verbal de examinare din 18.07.2017, potrivit căruia a fost supusă examinării informația privind traversarea frontierei de către Plăcintă T., Buruianu V., Parapir L., stabilindu-se veridicitatea declarațiilor acestora privind traversarea frontierei, precum și informația că Zapescu Șt. a traversat frontiera în perioada comiterii infracțiunii. Actele menționate au fost recunoscute prin ordonanța din 18.07.2017 drept documente și anexate la materialele cauzei penale.

Referitor la argumentul apărării precum că urmărirea penală a fost efectuată cu încălcarea procedurii, instanța a menționat că art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, stipulează că în cazul în care, pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual. Alin.(4) al art. 251 Cod de procedură penală, prevede că încălcarea oricărei altei prevederi legale decât cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Potrivit materialelor cauzei rezultă că, la terminarea urmăririi penale, când inculpatul a făcut cunoștință cu materialele cauzei, acesta nu a invocat despre nulitatea actelor

procedurale efectuate pe parcursul urmăririi penale, ceea ce prezumă că dânsul a fost de acord cu legalitatea acestor acte.

Mai mult, instanța de apel a evidențiat și faptul că, potrivit art. 64-66 Cod de procedură penală, bănuitul, învinuitul, inculpatul la fiecare fază a urmăririi penale sau a judecării cauzei dispune de un șir de drepturi și obligații. Conform art. 64 alin.(2) pct.19) Cod de procedură penală, învinuitul a avut dreptul să atace, în modul prevăzut de lege, acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală. Acest drept, conform pct.27 alin.(2) art. 66 Cod de procedură penală, i s-a păstrat și dispunea de el și la etapa când a avut calitatea de învinuit, după care și inculpat. Astfel, având în vedere că atât inculpatul cât și apărătorul său, nu au atacat cu plângeri, în modul stabilit de lege, actele emise de organul de urmărire penală, au pierdut acest drept procesual.

Cu privire la motivele invocate în cererea de apel precum că, „(...) *sentința judecătorească este nefondată*”, instanța a menționat că, o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece sentința instanței de fond este una argumentată inclusiv în raport cu susținerile verbale ale avocatului în ședința de judecată, care sunt identice cu argumentele apelului declarat de același autor, totodată instanța de apel consideră că, nepronunțarea asupra argumentelor apelului nu poate duce la casarea sentinței contestate, or potrivit practicii CtEDO (Coroi vs. R. Moldova, 15.03.2011), Curtea a specificat că, „ (...) *este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărârea primei instanțe. Totuși, având în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărârea acesteia este motivată suficient, precum și având în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al CtEDO*”;

În partea ce ține de pedeapsa aplicată inculpatului pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal, art. 206 alin.(3) lit. b) și f) Cod penal și art. 302 alin.(2) lit. a) Cod penal, s-a menționat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61 și 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii acesteia a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Totodată, instanța de apel a apreciat că, în partea soluționării acțiunii civile, prima instanță a respectat prevederile legii și a stabilit corect cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi achitat de către inculpat părții vătămate pentru suferințele cauzate acesteia prin infracțiunile comise de Zapescu Șt.

6. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, avocata Arnaut V. acționând în numele inculpatului, a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea integrală a deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Succint, recurenta menționează în cerere că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor din apel, hotărârea nu cuprinde temeiurile pe care se întemeiază soluția, iar decizia este pasibilă casării pentru că Curtea având dreptul să reformeze

sentința atacată nu a supus examinării și unei noi aprecieri probele administrate în cauză, mergând pe ideea preconcepută a primei instanțe despre vinovăția inculpatului.

Condamnându-l pe Zapescu Șt., instanța de apel s-a bazat preponderent doar pe declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată, desconsiderând faptul că aceștia sunt membrii unei familii, iar declarațiile lor au fost îndreptate intenționat împotriva inculpatului. Prin aceasta instanța de apel nu a dat o apreciere justă probatoriului administrat, formulând o concluzie greșită despre vinovăția lui Zapescu Șt. față de cele incriminate prin rechizitoriu.

În drept, recurenta își întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de partea apărării menționând că acestea urmează a fi declarat inadmisibil, ca vădit neîntemeiat, cu menținerea deciziei instanței de apel.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, fără citarea părților, în baza actelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se relevă că instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat. Soluția instanței prin care se dispune inadmisibilitatea cererii de recurs, din motiv că este vădit neîntemeiată, este precedată de efectuarea verificării temeiurilor de casare invocate de parte, în raport cu actele dosarului, drept urmare constatându-se că actul recurat este conform legii, fără a prezenta vreo lipsă de natură să-l afecteze și să genereze desființarea acestuia.

În baza celor expuse în art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, se relevă că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și motivate corespunzător de titularul cererii de recurs.

Din conținutul cererii de recurs, se constată că recurenta face trimitere la temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia sunt pasibile contestării cu recurs ordinar hotărârile adoptate de instanța de apel în cazul în care instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În general, cerința textuală a acestui caz de casare presupune că, la etapa judecării cauzei de către instanța de apel s-au încălcat prevederile legii procesual-penale, și nici un indiciu nu poate sugera recurentei precum că, chestiunea de apreciere a probatoriului ar putea constitui în sine o eroare de drept care să se subscrie măcar unuia din cele 5 subpuncte ale pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Însă, din contextul cererii de recurs, se poate de conchis cu certitudine că, critica primordială a recurenței vizează doar chestiunea de apreciere a probelor, avocata afirmând în acest sens că, condamându-l pe Zapescu Șt., instanța de apel s-a bazat preponderent doar pe declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată, desconsiderând faptul că aceștia sunt membrii unei familii, iar declarațiile lor au fost îndreptate intenționat împotriva inculpatului. Prin aceasta instanța de apel nu a dat o apreciere justă probatoriului administrat, formulând o concluzie greșită despre vinovăția lui Zapescu Șt. în baza normelor de incriminare din rechizitoriu.

Într-un prim aspect, este relevant de a specifica că, raționamentele pe care se fundamentează soluția de inadmisibilitate a prezentului recurs, se bazează pe aceea că, Colegiul consideră inacceptabil faptul că apărătorul inculpatului, pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a circumstanțelor de fapt din sentința primei instanțe și din decizia instanței de apel nu pentru a fi corectată vreo eroare judiciară, ci doar în vederea reaprecierii probatoriului, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excede scopul pentru care aceasta a fost creată.

Totodată, este indubitabil faptul că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale, după cum solicită apărătorul.

Din atare considerente, Colegiul penal nu va analiza și verifica probele administrate în cauză. Mai mult, că în cauza deferită judecării nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanțele de fond în vederea condamnării lui Zapescu Șt. și conținutul real al probelor, sau ignorarea unor aspecte evidente ce ar fi avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Totodată, Colegiul ține să evidențieze că, afirmațiile părții apărării precum că soluția de condamnare în privința inculpatului în baza art. 165 alin.(2) lit. b), art. 206 alin. (3) lit. b) și f), art. 302 alin.(2) lit. a) Cod penal, este fondată preponderent pe declarațiile martorilor audiați, care fac parte din aceiași familie, sunt declarative și nu se confirmă din actele cauzei. Or, după cum se constată din decizia instanței de apel, precum și din sentința primei instanțe, pentru dispunerea condamnării inculpatului în baza articolelor

incriminate acestuia, s-au luat în vedere toate probele acumulate de partea acuzării la etapa urmăririi penale, justificat ajungându-se la concluzia că Zapescu Șt. se face vinovat în baza art. 165 alin.(2) lit. b), art. 206 alin. (3) lit. b) și f), art. 302 alin.(2) lit. a) Cod penal.

În această ordine de idei, se constată că procurorul, întru susținerea învinuirii, a acumulat și a pledat pentru următoarele probe puse la baza acuzării lui Zapescu Șt.:

- *declarațiile părților vătămate Parapir L. și XXXXX;*
- *declarațiile părți vătămate minore XXXXX;*
- *declarațiile martorilor: Cernei P., Plăcintă T., Popescu T., Parapir N., Bogdan Gh., Bogdan M., Cimpoieș C.;*
- *procesul-verbal de confruntare din 21.06.2017 dintre partea vătămată Parapir L. și învinuitul Zapescu Șt., părțile menținându-și declarațiile date anterior;*
- *procesul-verbal de ridicare din 15.03.2017, prin care au fost supuse ridicării de la cet. Bogdan Gh. următoarele acte: două procuri în original, copia certificatelor de naștere ale lui XXXXX și XXXXX, copia dispoziției de instituire a tutelei, copia certificatului de deces, copia anchetei sociale din 11.03.2016 eliberată de asistența socială Călărași și copia pașaportului cet. Parapir R.;*
- *procesul-verbal de examinare din 19.07.2017, potrivit căruia au fost supuse examinării actele ridicate de la cet. Bogdan Gh., care confirmă declarațiile părților vătămate și a martorilor audiați în cadrul cauzei penale, actele fiind recunoscute documente și anexate la materialele cauzei penale prin ordonanța din 19.07.2017;*
- *procesul-verbal de examinare din 12.07.2017, potrivit căruia a fost supusă examinării informația parvenită de la Centrul de Asistență și Protecție a Victimelor și Potențialelor Victime ale Traficului de Ființe Umane cu referire la evaluarea psihologică a minorilor XXXXX și XXXXX, potrivit conținutului acestora stabilindu-se faptul că starea psihologică a beneficiarilor XXXXX și XXXXX s-a recuperat parțial, deoarece bunica, la care aceștia locuiesc de mai bine de un an și care este tutore, i-a înconjurat cu grijă și dragoste;*
- *procesul-verbal privind aducerea la cunoștință învinuitului a încheierii privind aplicarea sechestrului din 13.07.2017, prin care învinuitul în prezența apărătorului său a fost informat despre aplicarea sechestrului asupra unor bunuri al căror proprietar este;*
- *procesele-verbale de aducere la cunoștință învinuitului a procesului-verbal de audiere a părții vătămate minore din 13.07.2017, potrivit căruia învinuitului în prezența apărătorului său i s-a adus la cunoștință conținutul proceselor-verbale de audiere a părților vătămate minore XXXXX și XXXXX, învinuitul declarând că nu este adevărat nimic din cele declarate de către părțile vătămate minore;*
- *raport de expertiză nr. 1775 din 05.05.2017, potrivit căruia cicatricile la nivelul capului și feței, sunt consecințele cicatrizării unor plăgi, vechimea cărora nu poate fi stabilită cu certitudine, care au condiționat o dereglare a sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară;*
- *procesul-verbal de examinare din 18.07.2017, potrivit căruia a fost supusă examinării informația privind traversarea frontierei de către Plăcintă T., Buruianu V.,*

Parapir L., stabilindu-se veridicitatea declarațiilor acestora privind traversarea frontierei, precum și informația respectivă cu referire la învinuitul Zapescu Șt., prin care fapt se stabilește că acesta a traversat frontiera în perioada comiterii infracțiunii. Actele menționate au fost recunoscute prin ordonanța din 18.07.2017 drept documente și anexate la materialele cauzei penale.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurentă, Colegiul penal, verificând suplimentar materialele dosarului, specifică că judecând apelul instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței de condamnare în privința lui Zapescu Șt. pe toate capetele de acuzare la 19 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate legată cu minorii și cu privarea de a exercita activități în domeniul privind ocuparea forței de muncă, pe un termen de 5 ani.

Totodată, instanța de recurs menține integral statuările din sentință și decizia instanței de apel privitor la soluționarea acțiunii civile, considerând că suma de 30000 lei, acordată pentru recuperarea prejudiciului moral este una echitabilă.

Pe aceeași linie de considerente, instanța de recurs relevă că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de inculpat, cu menținerea în vigoare a sentinței.

Invocând eroarea de drept prevăzută de pct. 6), avocata Arnaut V. menționează, printre altele, despre faptul că instanța de apel nu s-a expus argumentat asupra tuturor motivelor din cererea de apel a inculpatului, cu toate acestea dânsa nu relevă expres asupra căror anume motive instanța nominalizată nu s-a pronunțat. În atare situație, Colegiul penal consideră nefondate alegațiile titularului dreptului de recurs în această parte și reiterează că invocarea unor pretense erori admise la etapa judecării cauzei de către instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente, ceea ce în cazul dat nu s-a realizat.

Mai mult, Colegiul penal apreciază că decizia recurată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de legea procesual-penală și de art. 6 CEDO și dă răspuns la toate argumentele apelantului-inculpat expuse în cererea de apel.

Respectiv, Colegiul nu poate să achieseze la argumentele recurantei precum că instanța de apel nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, care obligă instanța să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Or, aici urmează a se reține că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale de condamnare, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect că urmează a fi menținută condamnarea în privința lui Zapescu Șt. de cele incriminate prin rechizitoriu în baza art. 165 alin.(2) lit. b), art. 206 alin. (3) lit. b) și f), art. 302 alin.(2) lit. a) Cod penal, deoarece faptele lui întrunesc toate elementele infracțiunilor nominalizate.

În final, Colegiul consideră oportun de a se referi și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (*a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29*). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de apărătorul inculpatului, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Arnaut Valentina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe Zapescu Ștefan XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 februarie 2019.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion